Слънчеви лъчи Провадия ЕАД

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2022 г.

ДОКЛАД НА РЪКОВОДСТВОТО ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2022 г.

Докладът на ръководството за дейността за годината, завършваща на 31.12.2022 г. е одобрен и подписан от името на Слънчеви лъчи Провадия ЕАД от:

Представляващ:

ХРИСТО АЛЕКСАНДРОВ ЧИРАКОВ

_____

СЛЪНЧЕВИ ЛЪЧИ®
ПРОВАДИЯ ЕАД

Слънчеви лъчи Провадия ЕАД
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2022 г.

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ към 31.12.2022 г.

	Приложение	31 декември 2022 г. хил. лв.	31 декември 2021 г. хил. лв.
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	4	5 644	6 381
Инвестиционни имоти	5	63 639	64 339
Търговски и други вземания	9	236	563
Активи по отсрочени данъци	6	-	169
Общо нетекущи активи		**69 519**	**71 452**
Текущи активи			
Предоставени заеми	7	7 744	5 510
Материални запаси	8	167	181
Търговски и други вземания	9	1 202	1 631
Парични средства и еквиваленти	10	24	28
Общо текущи активи		**9 137**	**7 350**
Сума на активите		**78 656**	**78 802**
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Основен акционерен капитал		41 078	41 078
Резерв от преоценки		37	37
Натрупани печалби		(9 571)	(10 902)
Общо собствен капитал	**11**	**31 544**	**30 213**
ПАСИВИ			
Нетекущи пасиви			
Заеми и кредити	12	5 359	6 199
Пасиви по отсрочени данъци	6	106	-
Пенсионни и други задължения към персонала	13	14	10
Общо нетекущи пасиви		**5 479**	**6 209**
Текущи пасиви			
Заеми и кредити	12	36 160	36 788
Търговски и други задължения	14	4 368	4 268
Данъчни задължения	15	756	889
Задължения към персонала	16	345	435
Пенсионни и други задължения към персонала	13	4	-
Общо текущи пасиви		**41 633**	**42 380**
Общо пасиви		**47 112**	**48 589**
Сума на собствен капитал и пасиви		**78 656**	**78 802**

Съставил: _____
/Весела Георгиева/

Изпълнителен директор: _____
/Христо Чираков/

Дата: 9 март 2023 г.
Приложенията от страница 5 до страница 30 са неразделна част от финансовия отчет.
Заверил съгласно одиторски доклад от дата 5 април 2023 г.:
Мариана Николова
Регистриран одитор отговорен за одита № 822

ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД за 2022 г.

	Прило-жение	2022 г. хил. лв.	2021 г. хил. лв.
Приходи		**6 214**	**6 393**
Приходи от продажби	17	6 103	5 828
Други доходи от дейността, нетно	18	111	565
Разходи			
Разходи за суровини и материали	19	(304)	(1 434)
Разходи за външни услуги	20	(137)	(190)
Разходи за амортизации	4	(136)	(971)
Разходи за персонала	21	(1 014)	(1 653)
Промени в справедливата стойност на инвестиционните имоти	5	(815)	-
Други разходи	22	(840)	(364)
Общо разходи по икономически елементи		**(3 246)**	**(4 612)**
Печалба от оперативна дейност		**2 968**	**1 781**
Финансови приходи	23	191	117
Финансови разходи	24	(1 553)	(1 550)
Печалба преди разходи за данъци		**1 606**	**348**
Разход за данъци	25	**(275)**	**(259)**
Печалба за периода		**1 331**	**89**
Преоценка на нефинансов активи		-	37
Общ всеобхватен доход за периода		**1 331**	**126**

Съставил: _____
/Весела Георгиева/

Изпълнителен директор: _____
/Христо Чираков/

Дата: 9 март 2023 г.

Приложенията от страница 5 до страница 30 са неразделна част от финансовия отчет.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 5 април 2023 г.:
Мариана Николова
Регистриран одитор отговорен за одита № 822

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ към 31.12.2022 г.

	Основен акционерен капитал хил. лв.	Резерв от преоценки хил. лв.	Натрупани печалби/ загуби хил. лв.	Общо собствен капитал хил. лв.
Остатък към 31.12.2020 г.	**41 078**	**-**	**(10 991)**	**30 087**
Преоценени нефинансови активи	-	37	-	37
Печалба за годината	-	-	89	89
Общ всеобхватен доход за периода	**-**	**37**	**89**	**126**
Остатък към 31.12.2021 г.	**41 078**	**37**	**(10 902)**	**30 213**
Печалба за годината	-	-	1 331	1 331
Общ всеобхватен доход за периода	**-**	**-**	**1 331**	**1 331**
Остатък към 31.12.2022 г.	**41 078**	**37**	**(9 571)**	**31 544**

Съставил: _____
/Весела Георгиева/

Изпълнителен директор: _____
/Христо Чираков/

Дата: 9 март 2023 г.

Приложенията от страница 5 до страница 30 са неразделна част от финансовия отчет.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 5 април 2023 г.:
Мариана Николова
Регистриран одитор отговорен за одита № 822

Мариана Николова
0822
Регистриран одитор

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ за 2022 г.

	2022 г. хил. лв.	2021 г. хил. лв.
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	14 246	10 663
Плащания на доставчици	(7 139)	(3 066)
Плащания за персонал и социално осигуряване	(1 136)	(1 721)
Получени финансирания	-	96
Платени данъци (без корпоративен данък)	(1 369)	(542)
Други парични потоци от оперативна дейност, нетно	(53)	(56)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	**4 549**	**5 374**
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупки на имоти, машини и съоръжения и инвестиционни имоти	(6)	(25)
Предоставени заеми	(1 781)	(4 798)
Постъпления от предоставени заеми	238	209
Нето парични средства използвани в инвестиционната дейност	**(1 549)**	**(4 614)**
Парични потоци от финансова дейност		
Получени заеми	141	3 431
Плащания по получени заеми	(2 540)	(3 695)
Плащания за лихви	(562)	(516)
Други парични потоци от финансова дейност	(43)	(28)
Нето парични средства използвани във финансовата дейност	**(3 004)**	**(808)**
Нетно изменение на паричните средства и паричните еквиваленти	**(4)**	**(48)**
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	**28**	**76**
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	**24**	**28**

Съставил: _____
/Весела Георгиева/

Изпълнителен директор: _____
/Христо Чираков/

Дата: 9 март 2023 г.
Приложенията от страница 5 до страница 30 са неразделна част от финансовия отчет.
Заверил съгласно одиторски доклад от дата 5 април 2023 г.:
Марияна Николова
Регистриран одитор отговорен за одита № 822

0822 Марияна Николова Регистриран одитор

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Основната дейност на „Слънчеви лъчи Провадия" ЕАД се състои в: производство и търговия на биодизел, търговия с растителни масла, изкупуване и съхранение на маслодайни суровини, преработка, добиване на растителни, хранителни и технически масла, шрот, кюспета, производство, преработка и търговия със селскостопанска продукция-растителна и производни на тях деривативи, търговия със зърно и неговите производни в страната и чужбина, покупка на стоки и други вещи с цел продажба в първоначален, обработен или преработен вид в страната и чужбина, складови сделки, търговско представителство, посредничество и комисионни сделки и всички други разрешени от закона дейности.

Дружеството е регистрирано като едноличено акционерно дружество в Софийски градски съд по фирмено дело № 7550/2007 г. с ЕИК 175291407. Седалището и адресът на управление на Дружеството е Република България, гр. София, ул. Стефан Караджа № 2, с място на дейност – гр. Провадия, ул. Добрина № 1.

Дружеството се управлява от Съвет на директорите.

Към 31 декември 2022 г. членовете на Съвета на директорите са:

- Христо Александров Чираков – председател,
- Светла Костадинова Радичева – заместник-председател,
- Пенка Неделчева Никифорова – член.

Дружеството се представлява от Христо Александров Чираков – изпълнителен директор.

Средносписъчния брой на персонала за към края на 2022 г. е 48.

Едноличният собственик на дружеството е Зърнени храни България АД, публично дружество, чиито инструменти на собствения капитал се котират на Българската фондова борса – София АД.

Крайният собственик на дружеството, който изготвя консолидирани финансови отчети, е дружество Химимпорт АД, публично дружество, чиито инструменти на собствения капитал също се котират на Българската фондова борса – София АД.

2. СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е изготвен в съответствие със счетоводния модел, основан на възстановимата историческа стойност, модифицирана за инвестиционни имоти до справедлива стойност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева (хил. лв.), освен ако не е посочено друго.

Отчетният период обхваща една календарна година - от 01 януари до 31 декември. Текущ отчетен период – 2022 г. Предходен отчетен период – 2021 г.

Дружеството е възприело да изготвя и представя един Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Настоящият финансов отчет е индивидуален финансов отчет на дружеството.

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС" представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета

а) Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2022 г.

• Изменения в МСС 16 Имоти, машини и съоръжения. С изменението в стандарта, се забранява на Дружеството да приспада от себестойността на даден елемент на ИМС всички приходи, получени от продажба на произведени изделия, докато го подготвя актива за предвиденото му използване. Той също така изяснява, че Дружеството „тества дали активът функционира правилно", когато оценява техническите и физическите характеристики на актива. Финансовото представяне на актива не е от значение за тази оценка. Дружеството трябва да оповестяват отделно сумите на приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности;
• Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации - Бяха направени незначителни изменения на МСФО 3 Бизнес комбинации, за да се актуализират препратките към Концептуалната рамка за финансово отчитане и да се добави изключение за признаване на задължения и условни задължения в обхвата на МСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи и Разяснение 21 на КРМСФО — Налози. Измененията също потвърждават, че условните активи не трябва да се признават към датата на придобиване;
• Изменения в МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи. Изменението на МСС 37 пояснява, че преките разходи за изпълнение на договор включват както допълнителни разходи за изпълнение на договора, така и разпределение на други разходи, пряко свързани с изпълнението на договорите. Преди да признае отделна провизия за обременителен договор, Дружеството признава всяка загуба от обезценка, настъпила върху активи, използвани при изпълнение на договора;
• Годишни подобрения на МСФО за периода 2018-2020 година. Следните подобрения бяха финализирани през май 2020 година:• МСФО 9 Финансови инструменти - изяснява кои такси трябва да бъдат включени в теста за 10% за отписване на финансови пасиви; МСФО 16 Лизинг - изменение на илюстративен пример 13, за да се премахне илюстрацията за плащания от лизингодателя, свързани с подобрения на лизинговите имоти, за да се премахне всякакво объркване относно третирането на стимулите за лизинг; МСФО 1 Приемане на международни стандарти за финансово отчитане за първи път - позволява на предприятия, които са оценили своите активи и пасиви по балансови стойности, записани в счетоводните регистри на техните предприятия-майки, също да измерват всички кумулативни разлики в преизчисленията в чуждестранна валута, като използват сумите, отчетени от майката. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1; МСС 41 Селско стопанство - премахване на изискването за предприятията да изключват паричните потоци за данъчно облагане при измерване на справедливата стойност по МСС 41. Това изменение има за цел да се приведе в съответствие с изискването в стандарта за дисконтиране на паричните потоци на база след данъчно облагане

б) Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), но все още не са в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2022 г. или не са одобрени за прилагане от ЕС и съответно не са взети предвид при изготвянето на настоящия финансов отчет.
• МСФО 17 Застрахователни договори – (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 година, приет от ЕК). През май 2017 година СМСС публикува МСФО 17 Застрахователни договори (МСФО 17), изчерпателен нов счетоводен стандарт за застрахователни договори, обхващащ признаването и оценяването, представянето и оповестяването. След влизането му в сила, МСФО 17 ще замени МСФО 4 Застрахователни договори (МСФО 4), който беше публикуван през 2005 година МСФО 17 се прилага към всички видове застрахователни договори (т.е. животозастраховане, общо застраховане, пряко застраховане и презастраховане), независимо от вида на предприятията, които ги издават, както и по отношение на определени гаранции и финансови инструменти с допълнителен, негарантиран доход (участие по преценка). Ще се прилагат малко на

брой изключения от обхвата. Общата цел на МСФО 17 е да осигури счетоводен модел на застрахователните договори, който е по-полезен и последователен за застрахователите. Този стандарт не е приложим за дейността на Дружеството, поради което Ръководството не е оценявало неговото приложение;

• Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация (издаден на 9 декември 2021 година, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 година, приети от ЕК);

• Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 година, не са приети от ЕК) Измененията в МСС 1 Представяне на финансови отчети изясняват, че пасивите се класифицират като текущи или нетекущи в зависимост от правата, които съществуват в края на отчетния период. Класификацията не се влияе от очакванията на предприятието или събитията след датата на отчитане (напр. нарушение на споразумението). Измененията също така изясняват какво се има в предвид, когато в МСС 1 се реферира към „уреждане" на пасив. Измененията могат да повлияят на класификацията на пасивите, особено за субектите, които преди са обмисляли намеренията на ръководството да определи класификацията, както и за някои пасиви, които могат да бъдат преобразувани в собствен капитал. Промените трябва да се прилагат ретроспективно в съответствие с изискванията в МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки;

• Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети и МСФО Практическо изявление 2: Оповестяване на счетоводни политики (издадени на 12 февруари 2021 година, в сила за годишни периоди от 1 януари 2023 година., приети на 2 март 2022 година от ЕК);

• Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки (издадени на 12 февруари 2021 година, в сила за годишни периоди от 1 януари 2023 година, приети на 2 март 2022 година от ЕК);

• Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична сделка (издадени на 7 май 2021 година, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 година, приети от ЕК);

• Изменения в МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно продажби или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия (с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СМСС). Тези промени са насочени към решаването на счетоводното третиране на продажбите или апортите на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи дали продаваните активи или апортираните немонетарни активи, конституират или не по същество „бизнес" по смисъла на МСФО 3. Ако тези активи като съвкупност не отговарят на определението за „бизнес" инвеститорът признава печалба или загуба до процента, съответстващ на дела на другите несвързани инвеститори в асоцираното или съвместното предприятие. В случаите когато се продават активи или се апортират немонетарни активи, които като съвкупност са „бизнес", инвеститорът признава изцяло печалбата или загубата от транзакцията. Тези промени ще се прилагат перспективно. СММС отложи началната дата на приложение на тези промени за неопределено време.

2.2. Принцип-предположение за действащо предприятие

Финансовият отчет е изготвен на принципа-предположение за действащо предприятие, който предполага, че предприятието ще продължи дейността си в обозримото бъдеще и съответно ще е в състояние да реализира активите си и да уреди пасивите си в обичайния ход на стопанската си дейност.

От началото на 2020 г. пандемията от Covid-19 доведе до сериозни затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли в световен мащаб.

През 2021 г. дейността на Дружеството не беше силно повлияна от пандемичната криза в световен мащаб, динамичното рязко увеличение на цените на основни ресурси.

Същевременно през февруари 2022 г. Русия започна военни действия срещу Украйна. В световен мащаб се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. Инфлацията нарастна в продължение на вече съществуващата в резултат на Covid-19. Тъй като ситуацията и предприетите мерки от държавните власти са динамични, ръководството на Дружеството не е в състояние да оцени влиянието на военния конфликт в Украйна върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността, но счита, че въздействието няма да доведе до съществен негативен ефект върху дейността и съответно върху финансовите резултати от дейността на Дружеството.

2.3. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация във финансовите си отчети за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират и преизчисляват, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущия период. Дружеството изготвя и представя като компонент на пълния комплект на финансовите отчети и отчет за финансовото състояние към началото на най-ранния сравнителен период, когато:

• то прилага счетоводна политика със задна дата, прави преизчисление със задна дата на статии в своите финансови отчети или когато прекласифицира статии в своите финансови отчети; и

• прилагането със задна дата, преизчислението или прекласифицирането оказва съществено влияние върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

2.4. Отчетна валута

Функционалната валута и отчетната валута на представяне във финансовия отчет на дружеството е българският лев. От 1 юли 1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута, като се прилага заключителният обменен курс на БНБ към 31 декември.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута, като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс. Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на търговски сделки в чуждестранна валута или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни от тези, по които първоначално са били признати, както и от валутни заеми или други финансови операции се включват във финансовите приходи и разходи.

2.5. Приблизителни счетоводни оценки

Изготвянето на финансов отчет по Международните стандарти за финансово отчитане, изисква ръководството да направи някои приблизителни счетоводни оценки и предположения, които се отнасят до докладваните активи и пасиви, оповестените условни активи и пасиви, както и до признатите разходи и приходи за периода. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към края на отчетния период, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност

Обезценка на активи

Нетекущите нефинансови активи се преразглеждат за наличие на обезценка, когато са налице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничими единици, генериращи парични потоци.

Обезценка на вземания

На всяка отчетна дата дружеството оценява и определя очакваните кредитни загуби на търговските и други вземания като се взема предвид цялата разумна и аргументирана информация, включително и за бъдещи периоди. При оценката си дружеството отчита промяната в риска от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансовия инструмент и се базира в значителна степен на прогнози, приблизителна оценка и преценка за макроикономическите условия, икономическия сектор и географския регион, от значение за всеки контрагент, в допълнение към минал опит и специфични, оперативни и други индивидуални характеристики.

Провизии

Провизия се признава в отчета за финансово състояние и като текущ разход, когато дружеството има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие и има вероятност за покриването й да бъде необходим определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи. Провизията е реално съществуващо задължение на предприятието към датата на финансовия отчет, за което сумата или времето на погасяване са несигурни, неопределими с точност.

За признаването й се прилага най-добрата и надеждна приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на текущото задължение към датата на отчета за финансовото състояние, при отчитането на която се вземат под внимание рискови и несигурни събития и обстоятелства, които ги съпътстват.

В края на всеки следващ отчетен период сумите на признатите провизии се преразглеждат и при необходимост се актуализират чрез доначисляване на провизии или чрез намаляване на вече отчетените провизии, с цел тяхната най-добра приблизителна оценка. В случаите, в които се установи, че за погасяването на задължението вече не е вероятно да настъпи изтичане на ресурси, съдържащи икономически ползи, провизията се реинтегрира.

Ефектът от промяната на приблизителната счетоводна стойност се включва в същата статия на отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, която е била използвана за приблизителната стойност преди това.

Приблизителни оценки за отсрочени данъци

Признаването на отсрочени данъчни активи и пасиви включва съставянето на серия от допускания. Дружеството трябва да оцени времето на възстановяване на временни разлики, дали е възможно временните разлики да не бъдат възстановени в предвидимо бъдеще, или доколко данъчните ставки се очаква да се прилагат за периода, когато активът ще се реализира или пасивът ще се уреди. Това означава, че Дружеството прави предположения за данъчното си планиране и периодично ги оценява повторно, за да отразят промяната в обстоятелствата, както и в данъчните разпоредби.

Справедлива стойност на инвестиционни имоти

Оценката на справедливата стойност на инвестиционни имоти се извършва с професионалното съдействие на независими лицензирани оценители. Приложените оценъчни методи и подходи са оповестени в Приложение 29.

2.6. Дефиниции и оценка на елементите на Отчета за финансовото състояние и Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход

2.6.1. Имоти, машини и съоръжения

С изключение на класифицираните като инвестиционни имоти активи, всички други имоти, машини и съоръженията са представени по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално оценяване

При първоначалното си придобиване имотите, машините и съоръженията се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, вкл. Митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се третират като текущ разход в момента на придобиването им.
При придобиване на имоти, машини и съоръженията при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Последващо оценяване
Избраният от дружеството подход за последваща оценка на Имоти, машини и съоръжения е цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупана загуба от обезценка.

Последващи разходи
Последващите разходи се прибавят към балансовата стойност на актива или се отчитат като отделен актив, само когато се очаква, че Дружеството ще получи бъдещи икономически изгоди свързани с употребата на този актив и когато отчетната им стойност може да бъде достоверно определена. Всички други разходи за текущото обслужване, поддръжка и ремонт се отразяват в отчета за доходите в периода, в който са извършени.

Отписване
Дълготрайните материални активи се отписват от баланса, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите, възникващи при отписване на имот, машина или съоръжение се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата, ако има такива и балансовата стойност на актива. Те не се класифицират като приход/разход. Резултатът от отписване се представя нетно в отчета за доходите.

Амортизация
Имотите, машините и съоръженията се амортизират по линеен метод за периода на очаквания полезен живот.
Остатъчната стойност и полезният живот на актив се преразглеждат при приключването на всяка финансова година и ако очакванията се различават от предишните приблизителни оценки, промените се отчитат като промяна в счетоводните приблизителни оценки в съответствие с МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки.
Амортизацията започва от момента в който имотите, машините и съоръженията са налични в предприятието, на мястото и в състоянието, необходими за експлоатацията им по начина, предвиден от ръководството. Амортизацията на активите се преустановява на по ранната от двете дати: датата на която са класифицирани като държани за продажба съгласно МСФО 5 и датата на отписване на активите.
Амортизацията не се преустановява в периоди на престой или изваждане от активна употреба.
Средният полезен живот в години за основните групи дълготрайни материални активи, е както следва:

Машини и оборудване	от 14 – 50 години
Сгради	50 години

Обезценка на имоти, машини и съоръжения
Балансовите стойности на имоти, машини и съоръжения подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че те биха могли да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите.
Загубата от обезценка на актив се признава веднага в резултата (нетна печалба/загуба) за периода, освен ако за дадения актив има формиран преоценъчен резерв. Тогава загубата от обезценка се третира като намаление на този резерв и се признава в друг всеобхватния доход.

2.6.2. Инвестиционни имоти

Класификация и признаване

Предприятието класифицира като инвестиционни имоти, съгласно МСС 40, земи, сгради, и/или части от сгради, в т.ч. трайно прикрепени дълготрайни материални активи, без които инвестиционният имот не би могъл да осъществява предназначението си, които се държат дългосрочно по-скоро с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала или за двете. Имот, който се изгражда или разработва за бъдещо използване като инвестиционен имот също се отчита като инвестиционен имот.

Инвестиционен имот се признава като актив само когато е вероятно бъдещите икономически изгоди, приписвани му да се получат в предприятието и цената му на придобиване може да се оцени достоверно.

Оценяване

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва и разходите по сделката за придобиване съгласно МСС40.

След първоначалното признаване инвестиционните имоти се отчитат по справедлива стойност.

Справедливата стойност на инвестиционните имоти отразява текущите пазарни условия към датата на баланса и се определя от ръководството с помощта на лицензирани оценители.

Печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се отчитат в печалбата или загубата за годината в която са възникнали и се представят съответно в други доходи или други разходи- нетно в отчета за всеобхватния доход.

Прехвърляния

Трансфер от и към инвестиционен имот се правят, само когато има промяна в използването н даден имот.

При прехвърляне от инвестиционен имот към имоти, използвани в дейността или материален запас, приетата стойност на имота за последващото осчетоводяване съгласно МСС 16 или МСС 2 е справедливата стойност на датата на прехвърлянето

В случаите когато ползван от собственика имот става инвестиционен имот, активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето. Увеличението на балансовата до справедливата стойност се представя в друг всеобхватен доход, преоценъчен резерв на имоти, машини и съоръжения. Намалението на балансовата до справедливата стойност се представя като разход в текущия финансов резултат.

Освобождаване

Инвестиционните имоти се отписват, при освобождаване /продажба или при встъпване във финансов лизинг/ или когато трайно се извадят от употреба и от тяхното освобождаване не се очаква никаква бъдеща икономическа изгода. При определяне на датата на освобождаване за инвестиционен имот се прилагат критериите във МСС18 за признаване на приход от продажба на стоки или се взема под внимание съответното указание в допълнението към МСС18.

2.6.3. Дълготрайни нематериални активи

Нематериалните активи се представят в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Цената на придобиване представлява справедливата стойност на съответния актив към датата на придобиване и тя включва покупната стойност и всички други преки разходи по сделката.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи

Балансовата стойност на нематериалните дълготрайни активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход.

Нематериалните активи се отписват от баланса когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата „нематериални активи" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно в отчета за всеобхватния доход.

2.6.4. Финансови инструменти

2.6.4.1. Недеривативни финансови активи и финансови пасиви – признаване, оценяване и отписване

Дружеството признава финансов актив или финансов пасив в отчета за финансовото състояние, само когато става страна по договорните клаузи на съответния финансов инструмент. Първоначално всички финансови активи и финансови пасиви се признават по справедлива стойност. Справедливата стойност на даден финансов актив/пасив при първоначалното му признаване обикновено е договорната цена. Договорната цена за финансови активи/пасиви, освен тези, които са класифицирани по справедлива стойност през печалбата или загубата, включва разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването/издаването на финансовия инструмент. Разходите по сделката, направени при придобиването на финансов актив и издаването на финансов пасив, класифицирани по справедлива стойност през печалбата или загубата се отчитат незабавно като разход. Дружеството признава финансови активи, използвайки датата на сетълмент на сделката, като по този начин един актив се признава в деня, в който е получен от Дружеството и се отписва в деня, в който е предоставен от Дружеството. Финансов актив се отписва от Дружеството, когато договорните права върху паричните потоци от този актив падежират или когато Дружеството е прехвърлило тези права чрез сделка, при която всички съществени рискове и изгоди, произтичащи от собствеността на актива се прехвърлят на купувача. Всяко участие във вече прехвърлен финансов актив, което Дружеството запазва или създава, се отчита самостоятелно като отделен актив или пасив. В случаите когато Дружеството е запазило всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с активите, последните не се отписват от отчета за финансовото състояние (пример за такива сделки са репо сделките – продажба с уговорка за обратно изкупуване).При сделки, при които Дружеството нито запазва, нито прехвърля рисковете и изгодите, свързани с финансов актив, последният се отписва от отчета за финансовото състояние тогава и само тогава, когато Дружеството е загубило контрол върху него. Правата и задълженията, които Дружеството запазва в тези случаи се отчитат отделно като актив или пасив. При сделки, при които Дружеството запазва контрол върху актива, неговото отчитане в отчета за финансовото състояние продължава, но до размера определен от степента, до която Дружеството е запазило участието си в актива и носи риска от промяна в неговата стойност. Дружеството отписва финансов пасив когато неговите договорни задължения са изпълнени, или са отменени, или са изтекли.

2.6.4.2. Последваща оценка на финансови активи

Последващата оценка на финансовите активи зависи от тяхната класификация при първоначалното им признаване като активи. Дружеството класифицира финансовите активи в категория като оценявани по амортизирана стойност. Класификацията се определя на база бизнес модела за управление на дадения клас финансови активи и договорните характеристики на паричните потоци. Инвестиции в дългови инструменти, които Дружеството държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци, се класифицират като финансови активи, отчитани по амортизирана стойност.

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

Дългови инструменти, които Дружеството държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по амортизирана стойност. След първоначалното признаване активите се отчитат по амортизирана стойност. Отчитането по амортизирана стойност изисква прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Амортизираната стойност на финансов актив е стойността по която финансовият актив е отчетен първоначално, намалена с погашенията по главницата плюс или минус натрупаната амортизация с използване на метода на ефективния лихвен процент на всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж и намалена с обезценката. В тази категория попадат следните финансови активи на Дружеството, в зависимост от избрания бизнес модел и характеристиките на паричните потоци от тях: търговски вземания, кредити и заеми, вземания по предоставени депозити, вземания по цесии и други вземания.

2.6.4.3. Последваща оценка на финансови пасиви

Последващата оценка на финансовите пасиви, зависи от това как те са били класифицирани при първоначално признаване. Дружеството класифицира финансовите си пасиви в следната категория:

Пасиви, отчитани по амортизирана стойност

Тези задължения се отчитат по амортизирана стойност посредством метода на ефективния лихвен процент. Елементите, класифицирани като търговски и други задължения обикновено не се оценяват отново, тъй като задълженията са известени с висока степен на сигурност и уреждането е краткосрочно. В тази категория обикновено попадат следните финансови пасиви на Дружеството: търговски задължения, кредити и заеми, задължения по получени депозити, други задължения.

2.6.5. Парични средства

Паричните средства включват касовите наличности и разплащателните сметки, а паричните еквиваленти – краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е по-малък от 3 месеца.

Паричните еквиваленти са краткосрочни, високоликвидни инвестиции, които са лесно обращаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

За целите на изготвянето на Отчета за паричните потоци:

- Парични постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС.
- Лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, лихвите свързани с кредити, обслужващи текущата дейност, се включват в оперативна дейност. лихвите по предоставени кредити, като постъпления от инвестиционна дейност;
- Краткосрочно блокираните средства се третират като парични средства и парични еквиваленти.
- Изплатените дивиденти се включват като плащания за финансова дейност, а получените дивиденти, като постъпления от инвестиционна дейност.

2.6.6. Обезценка

2.6.6.1. Недеривативни финансови активи

Моделът за обезценка „очаквани кредитни загуби" се прилага за финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, с изключение на инвестиции в капиталови инструменти и договорни активи. Съгласно МСФО 9, загубите се измерват по една от двете бази: 1. очаквани кредитни загуби за следващите дванадесет месеца след датата на финансовия отчет или 2. очакваните кредитни загуби за целия срок на финансовите активи. Първата база се прилага когато кредитния риск не е нараснал значително от датата на първоначално признаване до датата на финансовия отчет (и кредитния риск е нисък към датата на финансовия отчет), в обратния случая се прилага втората база. Дружеството прилага втората база за търговските вземания и договорните активи (независимо дали са със или без значителен финансов компонент). Нарастването на кредитния риск се следи и определя на база информация за рискови фактори като наличие на просрочие, значително влошаване на финансовото състояние на длъжника и други.

За финансови активи, отчитани по амортизирана стойност, ако в следващ период сумата на загубата от обезценката намалее и спадът може по обективен начин да се свърже със събитие, което възниква, след като обезценката е призната, преди това признатите загуби от обезценка се възстановяват (или директно, или чрез коригиране на корективната сметка за търговски вземания) в печалбата или загубата. Въпреки това възстановяването не може да води до балансова стойност на финансовия актив, която да надвишава онази амортизирана стойност, която би била на датата на възстановяването, ако не е била призната загуба от обезценка.

2.6.6.2. Нефинансови активи

Отчетните стойности на нефинансовите активи на Дружеството (различни от материални запаси и отсрочени данъчни активи) се преглеждат към всяка отчетна дата с цел да се определи дали има индикации за обезценка. В случай, че съществуват такива индикации, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. За нематериални активи с неопределен полезен живот, или които още не са готови за употреба, възстановимата стойност се определя на всяка година по едно и също време. Загуба от обезценка се признава в случай, че балансовата стойност на един актив или обект, генериращ парични потоци (ОГПП), превишава неговата възстановима стойност.

Възстановимата стойност на актив или ОГПП, е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. При оценката на стойността в употреба, бъдещите парични потоци се дисконтират до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите оценки за пазара, цената на парите във времето и риска специфичен за актива или за ОГПП. За целта на теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират заедно в най-малката възможна група активи, генерираща парични постъпления от продължаваща употреба, които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи или ОГПП.

Загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана

2.6.7. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетна реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден материален запас в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността) и включват всички доставни разходи, които включват покупна цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите в готов за тяхното използване вид;

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за продажба. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

2.6.8. Отсрочени приходи и предплатени разходи

Като отсрочени приходи и предплатени разходи в отчета за финансовото състояние са представени приходи и разходи, които са предплатени през настоящия, но се отнасят до следващи отчетни периоди – гаранции, застраховки, абонаменти, наеми и други

2.6.9. Лизинг

Даден договор се определя като лизингов, когато е изпълнено условието, този договор да предоставя на клиента правото за контрол на ползване на даден актив за определен период срещу възнаграждение. Правото за контрол за периода на ползване се определя, когато са налице и са спазени едновременно следните две условия:

- Правото да се получат по същество всички икономически изгоди от използването на актива, и
- Правото да се определя начина на използването на актива. Решенията за това как да се ползва актива са свързани с вида, времето, място и степента на неговата експлоатация.

Лизинговият период се определя като период, който включва неотменяемия по договор период на лизинга заедно с периодите, по отношение на които съществува опция за удължаване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция; както и периодите, по отношение на които съществува опция за прекратяване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция.

Лизингополучател

Първоначално признаване и оценяване

Лизингополучателят признава „актив с право на ползване" и задължение за лизинг на датата на стартиране на всеки лизинг, т.е. когато той е на разположение за използване. Изключение от това правило са краткосрочни лизингови договори или договори за лизинг на активи на ниска стойност. При първоначалното оценяване „активът с право на ползване" се отчита първоначално по цена на придобиване, която включва: сумата на първоначалната оценка на задължението за лизинг; всички плащания към и преди датата на стартиране на лизинга минус суми за предоставени стимули; всички първоначални преки разходи; и провизията за разходи свързани с демонтиране и преместване на актива.

Съответно, пасивът „задължение за лизинг" се признава първоначално по сегашната стойност на всички лизингови плащания неплатени към този момент, дисконтирана с лихвения процент заложен в договора или с диференциалния лихвен процент по привлечен капитал на наемателя.

Последващо оценяване

При последващото оценяване на „актив с право на ползване" се прилага модела „цена на придобиване", намалена с натрупана амортизация и начислени обезценки. Ако собствеността на актива ще се прехвърли в края на периода и цената на придобиване отчита тази опция – амортизацията на активът следва да се базира на цялостния полезен живот на актива, в противен случай – за по-краткия от двата, от периода на полезния живот или лизинговия период.

Лизингодател

Финансов лизинг

Първоначално признаване и оценяване

На датата на стартиране на лизинга се признава финансов актив, вземане, в размер на нетна инвестиция в лизинга. Първоначално оценката на нетната инвестиция включва: всички преки разходи свързани с лизинга; сегашна стойност на лизинговите плащания; и сегашна стойност на всяка гарантирана остатъчна сума, полагаща се на лизингодателя,

Последващо отчитане

Последващо лизингодателят признава финансов приход в текущата печалба или загуба за периода на финансовия лизинг, който се определя като се прилага постоянен процент на възвръщаемост на нетната му инвестиция. Лизинговите плащания за периода на лизинга се отчитат срещу намаление на главницата и начисления за вземането по лизинг за лихва.

Оперативен лизинг

Лизингодателят продължава да отчита отдадения под оперативем лизинг актив в неговия отчет за финансовото състояние, като признава в текущите си разходи неговата амортизация. Амортизационната политика за наетите активи е последователна с обичайната политика на лизингодателя за подобни активи, освен ако са налице специални условия в лизинговия договор.

Първоначалните преки разходи, възникнали при договарянето и организирането на лизинга се капитализират към стойността на актива и се признават като разход за срока на договора на същата база, както и приходите. Приходът от лизинг се признава на линейна база за периода на лизинговия договор (дори ако той не се получава на такава база), освен ако друга систематична база не е по-представителна за ползите, произтичащи от наетия на лизинг актив.

2.6.10. Задължения към персонала

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда (КТ) и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ), фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите"

(ГВРС), здравно осигуряване и предвидените плащания за фондове, съгласно индивидуалните трудови договори.
Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.
Осигурителните и пенсионни схеми, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", фонд "ГВРС", както и в универсални и професионални пенсионни фондове – на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогично са задълженията по отношение на здравното осигуряване.
Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда (КТ), работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор обезщетения за:

- неспазено предизвестие – брутно трудово възнаграждение за един месец;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни – работника или служителя може да получи обезщетение в размер на брутното му трудово възнаграждение за времето, през което е останал без работа, но за не повече от 1 месец (съгл. Чл. 222 ал.1 от КТ);
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – не по-малко от брутното трудово месечно възнаграждение за срок от два месеца, ако има най-малко 5 години трудов стаж и през последните 5 години трудов стаж не е получи обезщетение на същото основание;
- при пенсиониране – от 2 до 6 брутни месечни работни заплати според трудовия стаж в дружеството;
- за неизползван платен годишен отпуск – обезщетение за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

След изплащането на посочените обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.
Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка в недисконтиран размер на разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

2.6.11. Провизии

Провизии се признават, когато дружеството има настоящо конструктивно или правно задължение, в резултат от минали събития и е вероятно, че погасяването/уреждането на това задължение е свързано с изтичане на поток ресурси, съдържащ икономически ползи. Провизии се признават при условие, че може да се направи надеждна оценка на стойността на задължението, определена на база най-добрата приблизителна оценка на ръководството към края на отчетния период за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Когато падежът на задължението е дългосрочен, приблизителната оценка се дисконтира с процент (преди облагане с данъци), който отразява текущата пазарна оценка на времевите разлики в стойността на парите и специфичните за задължението рискове.

2.6.12. Признаване на приходи и разходи

Приходи от договори с клиенти

Договор е съглашение между две или повече страни, което създава права и задължения за страните по него. Клиент е страна, която е сключила договор с Дружеството да получи стоки или услуги, които са предмет на обичайната дейност на Дружеството, в замяна на възнаграждение. Дружеството признава приходи, за да са отрази прехвърлянето на обещаните с договора стоки или услуги на клиенти, в размер, който отразява възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлените стоки или услуги. Прехвърлянето на стоките или услугите се основава на концепцията за прехвърляне на контрола върху тях, способността да се ръководи използването на актива и да се получават по същество всички

останали ползи от него. Контролът включва и способността за предотвратяване на това други дружества да ръководят използването на актива и получаването на ползи от него.
Приходите от договори с клиенти се признават или в течение на времето по начин, който отразява извършаната от Дружеството работа по договора или в определен момент, когато се прехвърля контролът върху стоките или услугите на клиента. Приходите от договори с клиенти се признават на база политиките и моделите в стандарт МСФО15.

Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи включват приходи от лихви, приходи от дялово участие, печалби от валутни курсови разлики и други. Финансовите разходи включват разходи за лихви, загуби от валутни курсови разлики, банкови такси, комисионни и други финансови разходи.
Разходите по заеми, които могат пряко да се отнесат към актив, за който процесът на придобиване, строителство или производство, преди да стане готов за предвижданата му употреба или продажба, непременно отнема значителен период от време, се капитализират като част от стойността на този актив. Всички останали финансови приходи и разходи се отразяват в печалбата или загубата за всички инструменти, оценявани по амортизирана стойност чрез използване метода на ефективния лихвен процент.
В отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход лихвените разходи за пасиви по лизинга се представят отделно от амортизационните отчисления за активите с право на ползване. Лихвените разходи за пасиви по лизинга са част от разходите за финансиране.
Поради липсата на указание или разяснение в рамките на приложимия към отчетната дата комплект от МСФО, които специфично да разглеждат счетоводното отчитане на транзакции, свързани с непарични вноски (апорт) в капитала на дъщерни дружества, Ръководството на Дружеството е избрало да отчита резултата от транзакции от апорт като финансов разход или приход. Приходите от дялово участие се признават, когато се установи правото на Дружеството да получи този приход. Печалби и загуби от валутни курсови разлики се отчитат на нетна база

2.6.13. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, не се признават, докато няма приемлива гаранция, че предприятието ще изпълни условията, свързани с тях. Безвъзмездни средства, свързани с активи са отнасят първоначално като отсрочен приход и след това се отразяват в печалба или загуба на системна и разумна база през времето на полезния живот на съответните активи.
Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, се признават в печалбата или загубата на системна база през периодите, през които предприятието признава като разход съответните разходи, които безвъзмездните средства са предназначени да компенсират.
Когато безвъзмездните средства са свързани с неамортизируеми активи и има изискване за изпълнението на определени задължения приходите се признават в печалбата или загубата през периодите, когато се поемат разходите свързани с изпълнението на задълженията.

2.6.14. Данък върху дохода

Корпоративен данък върху печалбата за годината включва текущ и отсрочен данък. Съгласно българското законодателство предприятието дължи данък върху печалбата при ставка 10% за 2022 г. (2021 г.: 10%). За 2022 година данъчната ставка е непроменена.
Текущ данък е сумата на данъка, който трябва да се плати върху облагаемата печалба за периода, въз основа на ефективната данъчна ставка към края на отчетния период.
Отсрочени данъци се начисляват като се използва балансов метод на задълженията (балансовия пасивен метод), който позволява да се отчитат временни разлики между текущата стойност на активите и пасивите за целите на счетоводното отчитане и за данъчни цели. Сумата на отсрочените данъци е базирана на очаквания начин за реализация на активите и пасивите. Активите и пасивите по отсрочени данъци се оценяват по данъчни ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, когато активът се реализира или пасивът се уреди, съгласно данъчните закони, действащи към края на отчетния период.
Отсрочен данъчен актив се признава само тогава, когато могат да се получат данъчни ползи, срещу които актива може да се оползотвори.
Отсрочените данъчни активи се намаляват до размера на тези, за които бъдещата изгода вече не е вероятно да бъде реализирана.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени директно в собствения капитал или друга позиция в отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния капиталов компонент или позиция.

2.6.15. Капитал и резерви

Регистрираният капитал на Дружеството е представен по историческа цена в деня на регистрирането му.

Съгласно изискванията на Търговския закон, дружеството е длъжно да формира фонд Резервен, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им;
- сумата на допълнителните плащания, които правят акционерите срещу предоставени им предимства за акциите;
- други източници, предвидени в Устава или по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в Устава минимален размер, по-големият размер може да бъде използван и за увеличаване капитала.

Значителните ненаблюдаеми входящи данни и корекции на оценките се преглеждат регулярно. Ако информация от трети страни, като котировки от брокери или сходни услуги, се използва за оценка на справедливи стойности, тогава се оценяват получените доказателства от трети страни, за да се подкрепи заключението, че такива оценки отговарят на изискванията на МСФО, включително нивото в йерархията на справедливите стойности, в което такива оценки трябва да бъдат класифицирани.

Значими въпроси, свързани с оценките, се докладват на Ръководството на Дружеството.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Дружеството използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котирани цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: входящи данни различни от котирани цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни)

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, могат да се категоризират в различни нива от йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка. Дружеството признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е станала промяната

3. Определяне на справедливи стойности

Някои от счетоводните политики и оповестявания на Дружеството изискват оценка на справедливи стойности за финансови и за нефинансови активи и пасиви. Дружеството е установило контролна рамка по отношение на оценката на справедливи стойности. Това включва оценителски екип, който носи общата отговорност за надзора над всички значителни оценки на справедливи стойности, включително справедливи стойности в Ниво 3.

4. Имоти, машини, съоръжения

		Земи	Сгради	машини и съоръ жения	Транс-портни средства	стопанс ки инве нтар	Разходи за придо-биване	хил. лв. Общо
Отчетна стойност								
Салдо към 31.12.2020		**509**	**16 623**	**65 153**	**243**	**170**	**1 888**	**84 586**
Придобити		-	-	13	-	-	-	13
Отписани		-	-	-	-	-	(82)	(82)
Прехвърлени инвестиционни имоти	към	-	(14 622)	(61 575)	-	(27)	-	(76 224)
Салдо към 31.12.2021		**509**	**2 001**	**3 591**	**243**	**143**	**1 806**	**8 293**
Придобити		-	-	2	-	4	-	6
Прехвърлени инвестиционни имоти	към	-	-	-	-	-	(102)	(102)
Обезценени		-	-	-	-	-	(505)	(505)
Салдо към 31.12.2022		**509**	**2 001**	**3 593**	**243**	**147**	**1 199**	**7 692**
Амортизация								
Салдо към 31.12.2020		**-**	**(2 183)**	**(10 294)**	**(228)**	**(163)**	**-**	**(12 868)**
Начислена		-	(189)	(778)	(3)	(1)	-	(971)
Прехвърлени инвестиционни имоти	към	-	1 936	9 968	-	23	-	11 927
Салдо към 31.12.2021		**-**	**(436)**	**(1 104)**	**(231)**	**(141)**	**-**	**(1 912)**
Начислена		-	(41)	(86)	(8)	(1)		(136)
Салдо към 31.12.2022		**-**	**(477)**	**(1 190)**	**(239)**	**(142)**	**-**	**(2 048)**
Балансова стойност								
Балансова стойност 31.12.2020	**към**	**509**	**14 440**	**54 859**	**15**	**7**	**1 888**	**71 718**
Балансова стойност 31.12.2021	**към**	**509**	**1 565**	**2 487**	**12**	**2**	**1 806**	**6 381**
Балансова стойност 31.12.2022	**към**	**509**	**1 524**	**2 403**	**4**	**5**	**1 199**	**5 644**

Към края на отчетния период е извършен преглед за обезценка на активите включени в имоти, машини и съоръжения, който не показва индикации за обезценка.
Няма ограничени права върху балансовата стойност на имоти, машини, съоръжения.

5. Инвестиционни имоти

	Сгради	Машини	Други	хил. лв. Общо
Салдо към 31.12.2020	**-**	**-**	**-**	**-**
Трансфер от Имоти машини и съоръжения	12 686	51 607	4	64 297
Първоначална оценка до справедлива стойност отчетена в преоценъчен резерв (виж също 6)	6	36		42
Салдо към 31.12.2021	**12 692**	**51 643**	**4**	**64 339**
Пазарна оценка към края на 2022 г. (виж също 6)	**(116)**	**(699)**	**-**	**(815)**
Извършени СМР	**-**	**115**	**-**	**115**
Салдо към 31.12.2022	**12 576**	**51 059**	**4**	**63 639**

Към 31.12.2021 г. инвестиционните имоти са оценени и представени по справедлива стойност. Инвестиционните имоти представляват сгради, машини и съоръжение, находящи се в гр. Провадия които дружеството отдава под наем. През 2021 г. Инвестиционните имоти са ипотекирани в полза на банкова институция с цел гарантиране на получен кредит от едноличния собственик.

Оперативен лизинг

Договорите за оперативен лизинг, по които дружеството е лизингодател, са дългосрочни.
Справедливите стойности на Инвестиционните имоти съгласно доклада на оценителя са:

	Сгради	Машини	Други	Общо
Справедлива стойност към 31.12.2021 г.	12 692	51 643	4	64 339
Справедлива стойност към 31.12.2022 г.	12 576	51 059	4	63 639

6. Активи по отсрочени данъци

	31 декември 2022 г. хил. лв.	Признати в печалбата или загубата хил. лв.	31 декември 2021 г. хил. лв.	Признати в друг всеобхватен доход хил. лв.	Признати в печалбата или загубата хил. лв.	1 януари 2021 г. хил. лв.
Активи по отсрочени данъци						
Компенсируеми отпуски	(8)	-	(8)	-	1	(9)
Неизползвани данъчни загуби	-	212	(212)	-	285	(497)
Обезщетения при пенсиониране	(2)	(1)	(1)	-	4	(5)
Неизплатени задължения към физически лица	(1)	-	(1)	-	(1)	-
Общо Активи по отсрочени данъци	**(11)**	**211**	**(222)**	**-**	**289**	**(511)**
Пасиви по отсрочени данъци						
Имоти, машини и съоръжения и инвестиционни имоти	117	64	53	4	(30)	79
Общо Пасиви по отсрочени данъци	**117**	**64**	**53**	**4**	**(30)**	**79**
Отсрочени данъци – нето	**106**	**275**	**(169)**	**4**	**259**	**(432)**

7. Предоставени заеми

7.1. Предоставени краткосрочни заеми

	31 декември 2022 г. хил. лв.	31 декември 2021 г. хил. лв.
Предоставени заеми на свързани лица, в т.ч. лихви	5 540	5 510
Предоставени заеми	2 204	-
Общо	**7 744**	**5 510**

През 2022 г. Дружеството придобива чрез договор за цесия лихвено вземане на балансова стойност 2 204 хил. лв.

Вземанията по предоставени заеми от свързани лица са оповестени в бележка 27 Свързани лица и сделки с тях на настоящите финансови отчети.

Ръководството е извършило анализ на отпуснатите заеми, за да бъдат определени техните справедливи стойности и съответните им нива в йерархията на справедливите стойности. Ръководството на Дружеството счита, че стойностите, по които предоставените заеми са

представени в отчета за финансовото състояние са разумни приближения на тяхната справедлива стойност към 31 декември 2022 г. и 2021 г., категоризирана в ниво 3.

8. Материални запаси

	31 декември 2022 г. хил. лв.	31 декември 2021 г. хил. лв.
Материали	167	181
Общо	**167**	**181**

Към 31.12.2022 г. е извършен преглед на всички останали материални запаси за обезценка на наличните материални запаси която не показва индикации за такива.

9. Търговски и други вземания

	31 декември 2022 г. хил. лв.	31 декември 2021 г. хил. лв.
Вземания по продажби	1 193	1 445
Вземания по продажби от свързани лица	-	180
Други текущи вземания		
Предплатени разходи	-	4
Платени аванси	2	2
Други вземания	7	-
Общо	**1 202**	**1 631**

Дружеството признава лизинговите плащания по договори за оперативен лизинг като приход по на систематична база. В резултат на което възниква дългосрочно вземане в размер на 236 хил. лв. (2021 г.: 563 хил. лв.) от наемателя.

10. Пари и парични еквиваленти

	31 декември 2022 г. хил. лв.	31 декември 2021 г. хил. лв.
Парични средства в брой	1	1
Парични средства в разплащателни сметки	23	27
Общо	**24**	**28**

11. Собствен капитал

11.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 41 078 183 на брой напълно платени обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на глас, получаване на дивидент и ликвидационен дял.

	хил. лв. 2022	2021
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	41 078 183	41 078 183
Общ брой акции, оторизирани на 31 декември	**41 078 183**	**41 078 183**

Едноличен акционер на Дружеството е Зърнени храни България АД.

11.2. Резерв от преоценки

Преоценъчният резерв е формиран от оценка до справедлива стойност при първоначално класифициране на инвестиционните имоти. В отчета за финансовото състояние преоценъчния резерв е представен нетно от ефекта на отсрочените данъци към 31 декември 2022 г. и 2021 г. е в размер на 37 хил. лв.

12. Заеми и кредити

	31 декември 2022 г. хил. лв.	31 декември 2021 г. хил. лв.
Нетекущи задължения		
Заеми от свързани лица		-
Заеми от финансови институции	5 359	6 199
Общо	**5 359**	**6 199**
Текущи задължения		
Заеми от свързани лица, в т.ч. лихви	35 005	35 588
Заеми от финансови институции, в т.ч. лихви	1 155	1 200
Общо	**36 160**	**36 788**
	41 519	**42 987**

Към 31 декември 2022 г. Дружеството има задължение към търговска банка със следните параметри:

Българска банка за развитие АД

- Договор от дата – 21 юни 2013 г.
- Лихвен процент – 3 месечен SOFIBOR плюс 3 пункта надбавка, но не по-малко от 6.5%;
- Падеж – 20 декември 2029 г.;
- Погасителен план:
  - 27 равни тримесечни вноски по 210 хил. лв.
  - Последна вноска в размер на 529 хил. лв., дължими на 20 декември 2029 г.
- Обезпечение – ипотека на недвижими имоти, залог на дълготрайни материални активи по реда на Закона за особените залози, собственост на Дружеството; залог на дълготрайни материални активи по реда на Закона за особените залози, собственост на едноличния собственик на капитала;
- Валута, в която се извършват плащанията – лева.
- Задължението, в т.ч. лихвите, към 31 декември 2022 г. е 6 514 хил. лв.

Информация за заемите към и от свързани лица виж също бележка 27.

13. Пенсионни и други задължения към персонала

	31 декември 2022 г. хил. лв.	31 декември 2021 г. хил. лв.
Текущи задължения	**4**	**-**
Нетекущи задължения	**14**	**10**
	18	**10**

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица" на база на

прогнозирани плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

14. Търговски и други задължения

	31 декември 2022 г. хил. лв.	31 декември 2021 г. хил. лв.
Търговски задължения	615	656
Търговски задължения към свързани лица	3 048	3 508
Други задължения към свързани лица	499	-
Неустойки и лихви за забава	187	88
Подлежащи на префактуриране	16	16
Други задължения	3	-
	4 368	**4 268**

15. Данъчни задължения

	31 декември 2022 г. хил. лв.	31 декември 2021 г. хил. лв.
Корпоративен данък	-	107
Данък върху добавената стойност	634	749
Данък върху доходите на физическите лица	57	-
Задължения по Закона за местните данъци и такси	64	33
Данък върху разходите съгласно ЗКПО	1	-
	756	**889**

16. Задължения към персонала

	31 декември 2022 г. хил. лв.	31 декември 2021 г. хил. лв.
Задължение към персонал	114	113
Задължение към социално осигуряване	154	245
Задължения за неизползвани отпуски	77	77
	345	**435**

17. Приходи от продажби

Вид приход	**2022 г.** хил. лв.	**2021 г.** хил. лв.
Приходи от наем	5 540	3 609
Приходи от предоставяне на услуги	563	2 219
	6 103	**5 828**

18. Други доходи от дейността, нетно

Вид приход	**2022 г.** хил. лв.	**2021 г.** хил. лв.
Печалба от продажба на материали	-	46
Приходи от продажба на материали	-	*156*
Отчетна стойност на продадени материали	-	*(110)*
Финансирания от държавата	71	125
Приходи от отписани задължения	40	394
	111	**565**

През 2022 г. Дружеството е получило финансиране в размер на 71 хил. лв. по програма одобрена от МС „Програма за компенсация на разходите на небитови крайни клиенти за електрическа енергия".

19. Разходи за суровини и материали

	2022 г. хил. лв.	2021 г. хил. лв.
Основни материали	-	757
Електроенергия	184	494
Консумативи	5	71
Горивни и смазочни материали	29	37
Спомагателни материали	66	36
Вода	12	28
Други	8	11
	304	**1 434**

20. Разходи за външни услуги

	2022 г. хил. лв.	2021 г. хил. лв.
Разходи за застраховки	57	54
Разходи свързани с счетоводно отчитане и приключване	10	-
Разходи за анализи	16	42
Разходи за такси	10	11
Разходи за ремонт и поддръжка	32	49
Комуникация и спедиция	5	5
Други	7	29
	137	**190**

21. Разходи за персонала

	2022 г. хил. лв.	2021 г. хил. лв.
Разходи за заплати	856	1 445
Разходи за осигуровки	150	244
Разходи за обезщетения за пенсиониране	8	(36)
	1 014	**1 653**

22. Други разходи

	2022 г. хил. лв.	2021 г. хил. лв.
Разходи за местни данъци и такси	68	65
Обезценени дълготрайни активи	505	-
Разходи за липси и брак	5	188
Изписани вземания	156	11
Разходи свързани със санкции	98	97
Други разходи	8	3
	840	**364**

23. Финансови приходи

	2022 г. хил. лв.	2021 г. хил. лв.
Приходи от лихви по предоставени търговски заеми	191	117
	191	**117**

24. Финансови разходи

	2022 г. хил. лв.	2021 г. хил. лв.
Разходи за лихви по получени банкови кредити	595	563
Разходи за лихви по получени търговски заеми от свързани лица	915	936
Банкови такси	43	48
Разходи свързани с продажба на финансови активи	-	3
	1 553	**1 550**

25. Разход за данъци

Съгласно действащото законодателство печалбите се облагат с корпоративен данък в размер 10%. За изчисляване размера на отсрочените данъци е ползвана ставка 10%, която се очаква да е валидна при обратното проявление.

Основните компоненти на разхода/(икономията) на данъци върху печалбата за годините, завършващи на 31 декември са:

Отчет за всеобхватния доход	**2022 г.**	**хил. лв. 2021 г.**
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	1 606	348
Текущ разход за данъци върху печалбата за годината	-	-
Свързани с възникване и обратно проявление на временни разлики	(275)	(259)
Общо разход за данъци върху печалбата, отчетени в Отчета за всеобхватния доход	**(275)**	**(259)**

26. Безналични сделки

През 2022 г. Дружеството е осъществило следните операции, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци.

- ремонти дейности на Инвестиционни имоти в размер на 13 хил. лв.;
- Дружеството е погасило други задължения размер на 1 704 хил. лв. чрез свое лихвено вземане от свързано лице.

27. Свързани лица и сделки с тях

Свързани лица	***Вид на свързаност***
Химимпорт АД	Мажоритарен собственик на Дружеството майка
Зърнени храни България АД	Предприятие майка
Химойл БГ ЕООД	Друго свързано лице в групата
ЦКБ АД	Друго свързано лице в групата
Зърнени храни грейн ЕООД	Друго свързано лице в групата
Инвест кепитъл АД	Друго свързано лице

Сделки свързани с Едноличния собственик на дружеството:

	2022 г.	хил. лв. 2021 г.
Разходи за лихви	915	936
Отписани задължения	-	252

Сделки свързани с други свързани лица:

	2022 г.	хил. лв. 2021 г.
Разходи за получени услуги	-	54
Разходи за лихви	152	68
Разходи за такси и комисионни	6	8
Приходи от услуги	18	180
Покупка на материални запаси	-	450
Приходи от лихви	128	72

Сделки свързани с вземания от Мажоритарния собственик на Дружеството майка:

	2022 г.	хил. лв. 2021 г.
Приходи от лихви	63	45

Разчети със свързани лица в края на годината

	2022 г.	хил. лв. 2021 г.
Задължения към Едноличния собственик		
Търговски заеми, в т.ч. лихви	31 773	32 365
Задължения към други свързани лица		
Търговски и други задължения	3 547	3 508
Банкови кредити	3 232	3 223
Вземания от Мажоритарния собственик на Дружеството майка		
Търговски заеми, в т.ч. лихви	2 477	1 813
Вземания от други свързани лица		
Търговски и други вземания	-	180
Търговски заеми, в т.ч. лихви	3 063	3 697

Задълженията за получени заеми към 31.12.2022 г. са както следва:
Търговски заеми получени от Едноличния собственик

Дата на споразумение	04.01.2021г.
Срок на споразумение	31.12.2022 г.
главница	25 540хил. лв.
лихва	6 233 хил. лв.
Договорена лихва	3.5%
Дата на договор	20.09.2021г.
Срок на споразумение	31.12.2022 г.
главница	2 950хил. лв.
лихва	103 хил. лв.
Договорена лихва	3.5%

Банков кредит получен от други свързани лица

ЦКБ АД

- Договор за овърдрафт от дата – 10 април 2020г.;
- Лихвен процент – 1 месечен EURIBOR плюс 2 пункта надбавка, но не по-малко от 2,2%;

- Падеж – 10 април 2025 г.;
- Обезпечение – ипотека на недвижими имоти, собственост на Дружеството; ипотека на недвижими имоти, собственост на едноличния собственик на капитала.
- Валута, в която се извършват плащанията – EUR (евро).
- Задължението, нетно към 31 декември 2022 г. е 2 927 хил. лв.

ЦКБ АД

- Договор за цесия от дата -17 февруари 2020г.
- Задължението, в т.ч. лихвите, към 31 декември 2022 г. е 305 хил. лв.

Вземанията от предоставени заеми към 31.12.2022 г. са както следва:

Търговски заеми предоставен на друго свързано лице

Химимпорт АД

Дата на договора	03.01.2020 г.
Срок на договора	20.09.2024 г.
главница	1 799 хил. лв.
лихва	92 хил. лв.
Договорена лихва	3,5%
Дата на договора	01.04.2020 г.
Дата на анекс	01.04.2022 г.
Срок на договора	31.03.2023 г.
главница	550 хил. лв.
лихва	36 хил. лв.
Договорена лихва	2.4%

Търговски заеми предоставен на друго свързано лице Инвест Кепитъл АД

Дата на договора	21.09.2021 г.
Срок на договора	31.12.2022 г.
главница	2 950 хил. лв.
лихва	113 хил. лв.
Договорена лихва	3%

Търговски заеми предоставен на друго свързано лице Зърнени храни Грейн ЕООД

Дата на договора	03.01.2020 г.
Срок на договора	24.09.2024г.
главница	- хил. лв.
лихва	- хил. лв.
Договорена лихва	3,5%

Ключов ръководен персонал на предприятието:

Членовете на Съвета на директорите са ключовия управленски персонал, който отговаря за планирането, текущото ръководене и контролиране дейността на дружеството.

Начислените възнаграждения за 2022 г. на ключовия управленски персонал са в размер на 95 хил. лв. (2021 г.: 92 хил. лв.).

През годината няма сключени сделки с членовете на СД, които да излизат извън обичайната дейност на дружеството.

28. Цели и политика на ръководството по управление на риска

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови риск, най-важните от които са: пазарен (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск) кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци.

Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на финансовите пазари и за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Текущо финансовите

рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на продуктите на дружеството, да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Кредитен риск

Кредитният риск за дружеството се изразява във възможността да не получи в договорения размер или въобще финансов актив, както и възможността да получи финансов актив, но на по-късна дата от уговорената.

Финансовите активи на дружеството са концентрирани в две групи: парични средства (в брой и по банкови сметки) и вземания от клиенти. Максималната експозиция на кредитен риск към края на отчетния период е балансовата стойност на всеки клас финансови активи, представени в отчета за финансовото състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудно събираеми вземания. Салдата на текущите вземания се следят регулярно, в резултат на което дружеството няма значими трудно събираеми и несъбираеми вземания. Към датата на отчета за финансовото състояние дружеството няма значителна концентрация на кредитен риск.

Пазарен риск

Риск на лихвоносни паричните потоци

Дружеството е изложено на лихвен риск от промяната в лихвените равнища на финансовите инструменти, с които оперира. Справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент варират поради промени в лихвените нива, което поставя в зависимост от лихвен риск паричните му потоци. През отчетния период предприятието е било изложено в минимална степен на лихвен риск. Като цяло в структурата на активите и пасивите на дружеството лихвоносните финансови инструменти имат специфичен дял, представени най-вече от паричните средства. Паричните операции са ограничени до банки с висока репутация и добра ликвидност. Същевременно дружеството няма съществени лихвени пасиви. Затова приходите и оперативните парични потоци са в малка степен засегнати от промените в пазарните лихвени равнища.

31 декември 2021 г.	**с плаващ лихвен %**	**с фиксиран лихвен %**	**нелихвени**	**Общо**
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи				
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	-	5 510	2 232	**7 742**
	-	**5 510**	**2 232**	**7 742**
Финансови пасиви				
Финансови пасиви оценявани по амортизирана стойност	10 622	32 365	4 164	47 151
	10 622	**32 365**	**4 164**	**47 151**

31 декември 2022 г.	**с плаващ лихвен %**	**с фиксиран лихвен %**	**нелихвени**	**Общо**
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи				
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	-	5 540	1 472	**7 012**
	-	**5 540**	**1 472**	**7 012**
Финансови пасиви				
Финансови пасиви оценявани по амортизирана стойност	9 668	31 773	3 663	45 104
	9 668	**31 773**	**3 663**	**45 104**

Анализ на чувствителността на финансовия резултат към изменения на лихвените нива:

Ефект върху печалба/загуба нето от данъци	**31.12.2022 г.**	**31.12.2021 г.**
При увеличение на лихвени нива с 1.5% (2021 г.: 0,5%)	145	53
При намаление на лихвени нива с 1.5% (2021 г.: 0,5%)	145	53

Валутен риск

Дружеството не е изложено на валутен риск, доколкото сделките се извършват в национална валута или евро, а еврото е с фиксиран курс спрямо лева. Паричните средства във валута са оповестени в приложение 10 Пари и парични еквиваленти.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас, парични средства и добра способност за финансиране на стопанската си дейност. Дружеството генерира и разполага с достатъчно собствени оборотни средства и не ползва привлечени кредитни ресурси. Текущо матуритетът и извършването на плащанията се наблюдава и контролира от ръководството, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и анализ на предстоящите плащания. За свободните средства се обмисля инвестиране при най-добри лихвени равнища, обичайно тримесечни или шестмесечни депозити в първокласни търговски банки.

31 декември 2021 г.	**до 6 м.**	**от 6 м. до 1 г.**	**от 1 до 5 г.**	**Общо**
Финансови активи				
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	1 827	5 352	563	**7 742**
	1 827	**5 352**	**563**	**7 742**
Финансови пасиви				
Финансови пасиви оценявани по амортизирана стойност	9 842	31 110	6 199	**47 151**
	9 842	**31 110**	**6 199**	**47 151**

31 декември 2022 г.	**до 6 м.**	**от 6 м. до 1 г.**	**от 1 до 5 г.**	**Общо**
Финансови активи				
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	6 612	164	236	**7 012**
	6 612	164	236	**7 012**
Финансови пасиви				
Финансови пасиви оценявани по амортизирана стойност	7 552	32 193	5 359	**45 104**
	7 552	**32 193**	**5 359**	**45 104**

Управление на капитала

Целите на Дружеството при управление на капитала са да защитят способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие с цел да осигури възвръщаемост и поддържане на оптимална капиталова структура.

Дружеството не наблюдава и не управлява специфични показатели за задлъжнялост. От гледна точка на финансовия отчет, се наблюдават следните позиции, които могат да се променят в резултат на управлението на капитала:

	2022 г.	**2021 г.**
Регистриран капитал и резерви	41 115	41 115
Пари и парични еквиваленти	24	28

29. Справедлива стойност

Справедливата стойност най-общо представлява цената, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване.

Дружеството прилага три нива на йерархичност, отразяващи важността и значимостта на използваните базисни данни за целите на оценката .

Определяне на справедливата стойност

При определяне на справедливата стойност на активите и пасивите дружеството прилага следната йерархия в зависимост от използваните изходни данни:

• **Първо ниво**: Котировки (некоригирани) налични на активен пазар за идентични активи и пасиви;

• **Второ ниво:** Оценъчни техники базирани на наблюдаема информация - директно (цени и котировки) или индиректно (производни от цени и котировки). Тази категория включва активи и пасиви оценявани по котировки на активен пазар за сходни инструменти, котировки на идентични или сходни инструменти търгуеми на неактивен пазар или други оценъчни техники, при които изходните данни се основават на общодостъпна наблюдаема пазарна информация.

• **Трето ниво:** Оценъчни техники базирани на значителна ненаблюдаема информация. Тази категория включва всички активи и пасиви, чиято оценка не е базирана на налична, регулярно достъпна и наблюдаема информация, като параметрите основаващи се на ненаблюдаема информация имат превес.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи обаче, особено по отношение на търговските вземания, задължения и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и пасиви чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така, голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения), или са отразени в отчета за финансовото състояние по пазарна стойност (предоставени банкови депозити), поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на отчетната им стойност.

Доколкото все още не съществува достатъчно пазарен опит, стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои от притежаваните от дружеството финансови активи и пасиви, за тях няма достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени.

Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансовото състояние оценки на активите и пасивите са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност и са близко до тяхната справедлива стойност в зависимост от техният характер и матуритет.

Преоценена стойност на инвестиционни имоти

Към 31.12.2022 г. дружеството е извършило оценка на справедливата стойност(*Ниво 2 и 3 в йерархията на справедливите стойности)* на базата на оценка на лицензиран оценител.

При тази преоценка са приложени следните подходи и оценъчни методи за измерване на справедливата стойност на отделните видове инвестиционни имоти:

Преоценената стойност на инвестиционни имоти е докладвана в Приложение 5 Инвестиционни имоти.

30. Условни активи и пасиви

Срещу дружеството няма заведени съдебни искове.

31. Събития след края на отчетния период

След края на отчетния период не са настъпили събития, които да окажат съществено влияние върху имущественото и финансово състояние на дружеството.